

Podnože pro hrušně

Generativně množené podnože

Všechny semenné podnože, registrované v ČR rostou silně. Nástup do plodnosti je pozdní. Odrůdy na nich tvoří většinou velké a vysoké koruny. Na druhé straně snesou horší půdní a podnební podmínky, dobře kotví v půdě, nevyžadují oporu.

- H-TE-1** semenáč polokulturní odrůdy, roste silně, má dobrou afinitu.
H-TE-2 roste silně, podnože mají méně předčasného obrostu, jsou vyrovnané v růstu, mají dobrou afinitu.
H-BO-1 pochází ze Slovenska, má vysokou mrazuodolnost, dobré školkařské vlastnosti, není náročná na půdní podmínky, dobrou afinitu.

Někdy se ještě můžeme setkat s podnoží, označenou jako **hrušňové pláně**. Jedná se rovněž o generativní podnož silného vzrůstu.

Vegetativně množené podnože.

Nejvíce zastoupeny v našich školkách jsou různé typy **kdouloní**. Stromy na těchto podnožích rostou slaběji, než na semenných podnožích. Do plodnosti vstupují dříve. Plody na nich bývají větší. Nevýhodou bývá většinou menší mrazuodolnost, horší afinita k mnohým odrůdám hrušní, větší nároky na polohy a půdy a vznik chlorózy na vápenatých půdách.

MA kdouloň anglického původu, pocházející z Angerské kdouloně. Roste asi o 35 až 40 % slaběji než na semenáči. Je poměrně mrazuodolná, snese i zamokřenější půdy. Trpí chlorózou na vápenatých půdách. Afinitu má na střední úrovni. Vyžaduje oporu. Množí se dobře v matečnici. Lze ji množit i bylinnými a dřevitými řízkami.

MC anglická kdouloňová podnož, rostoucí o 20 % méně než MA. Je méně mrazuodolná, náchylná k chloróze na vápenatých půdách. Je plodnější než MA. Má špatnou afinitu s některými odrůdami hrušní / mezi štěpování na Konferenci, Hardyho apod./

Kdouloň

provánská vyselektována v Anglii, roste trochu silněji než MA, netrpí tolik chlorózou ve vápenatých půdách, dobře se množí v matečnici i řízkováním. S některými odrůdami hrušní má špatnou afinitu.

Kdouloň

Adamsova vyselektována v Belgii, roste jako MA, je málo odolná k zimním mrazům, na stanovišti podrůstá. Výborně se množí.

K-TE-B vzhledem ke špatné afinitě s většinou odrůd (mimo 'Hardyho') se používá minimálně.

K-TE-E pochází z Těchobuzic. Roste slabě až středně, je dostatečně mrazuodolná. Dobře se množí. Má špatnou afinitu s většinou odrůd, nutné mezištěpování na 'Konferenci' nebo 'Hardyho'.

S 1 podnož polského původu, v poslední době hojně používaná i v českých školkách. Je značně mrazuodolná, později ukončuje vegetaci. Výborně se množí v matečnici. Ve školce dosti trpí hnědou skvrnitostí listů. Roste asi jako MA, afinitu má lepší než MA.

SYDO typ angerské kdouloně, vyselektován ve Francii. Roste o něco slaběji než MA. Dobře se množí v matečnici. Na vápenatých půdách trpí chlorózou, nehodí se

do suchých půd. Afinita se mi jeví jako lepší, než u běžných kdouloňových podnoží.

BA-29 vyselektována ve Francii, roste asi o 20 % silněji než MA, netrpí tolik chlorózou na vápenatých půdách, hodí se i do suchých půd. Dobře se množí v matečnici. Vykazuje lepší afinitu než MA.

V posledních letech se k nám dostávají nové zahraniční perspektivní podnože pro hrušně, se kterými však u nás jsou zatím velmi malé zkušenosti.

V USA byly křížením hrušňových odrůd Old Home a Farmingdale a selekcí těchto hybridů vybrány podnože série **OHxF**. Tyto jsou odolné ke spále růžovitých, vysoce mrazuodolné, dobře kotví v půdě, mají dobrou afinitu s odrůdami hrušek. Množí se řízkováním.

OHxF 40 (syn. Farold 40, Daygon)	roste o 30 % méně než semenáč
OHxF 51 (syn. OHF Delbard 51, Brokyl)	roste nepatrně silněji než MA, nejslaběji z série OHF, trpí chlorózou na zásaditých půdách.
OHxF 69 (syn. Farold 69, Daynir)	roste asi o 20 % méně než semenáče
OHxF 87 (syn. Farold 87, Daytor)	roste asi o 20 % méně než semenáče
OHxF 282 (syn. Farold 282, Dayre)	roste silně, jako semenáč
OHxF 333 (syn. OHF Delbard 333, Brokmal)	roste o 20 % slabší než semenáče

V Německu křížením hrušně byla vybrána perspektivní podnož **Pyrodwarf** – roste podobně jako MA, je mrazuodolná, má dobrou afinitu. Množí se meristemově a řízkováním.

IS 2-1 jedná se o kdouloňovou podnož z Ukrajiny, roste o 20 % slaběji než semenáče, mrazuodolná, málo vnímavá ke hnědé skvrnitosti listů, velmi dobře množitelná, má dobrou afinitu s kulturními odrůdami hrušek, urychluje nástup do plodnosti, zvětšuje velikost ovoce.

S 3 kdouloň polského původu, má vysokou odolnost k zimním mrazům, vzrůstnost je menší než MA, má výbornou afinitu, hůře se množí (tvoří méně oddělků v matečnici)

Fleuren 1 kdouloňová podnož z Holandska původně rumunského původu. Roste jako MA, je dostatečně mrazuodolná, vysoce úrodná. Je právně chráněná v EU.

Do zahrádek zásadně nedoporučuji stromky hrušně na semenných nebo dalších vzrůstných podnožích. Daleko lepší je použití kdouloňových podnoží a to s ohledem na půdní podmínky stanoviště. Žel v českých školkách se pořád většina produkce hrušně stále dělá na semenných podnožích.

Autor: Miroslav Přasličák